

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Anden behandling af lovforslag nr. L 91: Forslag til lov om ændring af lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer. (Ophævelse af 18-års-grænsen i § 2b).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 11/11 2004. Første behandling 18/11 2004. Betænkning 8/12 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges:

20) Anden behandling af lovforslag nr. L 92: Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v. (Indsættelse af alder og handicap som kriterier i loven).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 11/11 2004. Første behandling 18/11 2004. Betænkning 8/12 2004).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene og ændringsforslaget sattes til forhandling under et.

Forhandling

Line Barfod (EL):

Forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet – det burde være fuldstændig ligetil at vedtage en sådan lov og at gøre den så effektiv som muligt. Men alligevel er det lykkedes for skiftende regeringer at forhale og udvande en effektiv lovgivning med skiftende argumenter, som må virke totalt uforståelige for de mennesker, der bliver udsat for forskelsbehandling i virkelighedens verden.

Et af de lovforslag, som vi andenbehandler her, går ud på at tilføje kriterierne alder og handicap til de kriterier, hvor forbud mod forskelsbehandling gælder. Det har vi fra Enhedslestens side arbejdet for, siden vi første gang fremsatte forslag om det i 1999, så selvfølgelig kan vi støtte lovforslaget.

Men så kommer vi til det afgørende spørgsmål, nemlig: Hvordan sikrer vi, at beskyttelsen mod forskelsbehandling bliver reel? Hvordan

giver vi de mennesker, der udsættes for forskelsbehandling, en reel mulighed for at klage og få en ordentlig behandling af deres sag? Svaret burde være enkelt, nemlig at give folk, der af den ene eller anden grund støder ind i forskelsbehandling, en klageadgang, og det er indholdet i det ændringsforslag, vi har stillet til lovforslaget.

Da vi i foråret havde den samme diskussion, lykkedes det at få beskæftigelsesministeren til at give en lille indrømmelse, så de mennesker, der bliver udsat for forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse, i dag kan gå til Institut for Menneskerettigheder med deres klage. Men hvad med alle de andre? Hvorfor skal en homoseksuel, en ældre, en handicappet eller en ung ikke have samme mulighed for at klage over forskelsbehandling som f.eks. en araber eller en kineser? Det må siges at være absurd, når en lov om forbud mod forskelsbehandling medfører en forskelsbehandling af forskellige gruppers mulighed for at klage over forskelsbehandling, og det savner selvfølgelig enhver form for logik.

Kl. 17.20

Forklaringen har heller ikke noget som helst med logik at gøre. For mig virker det derimod, som om forklaringen skal findes i en snavset politisk studehandel, hvor Socialdemokraterne og De Radikale har solgt sig selv til regeringen på EU-fordragelighedens alter. Vi taler jo om et lovforslag, der handler om implementering af et EU-direktiv, og som jeg har forstået det, har Socialdemokraterne og De Radikale indgået en aftale om, at man som hovedregel ikke vil gå videre end direktivteksten, når det handler om at implementere EU-direktiver i dansk lov. Det er faktisk en meget vidtgående aftale, som i sin yderste konsekvens gør minimumdirektiver på arbejdsmarkedet til maksimumdirektiver.

Hvis ellers Socialdemokraternes og De Radikales indstilling ifølge betænkningen står til troende, vil det betyde, at de ikke stemmer for vores ændringsforslag. Det vil sige, at Socialdemokraterne og De Radikale vil stemme imod et forslag om klageadgang for homoseksuelle, ældre, unge og handicappede på linje med klageadgangen til folk af anden race eller etnisk oprindelse, og hvis det er rigtigt, må jeg spørge ordførerne direkte: Er det virkelig Socialdemokraternes og De Radikales holdning? I så fald er det helt nye toner i forhold til situationen i foråret, hvor vi jo stod sammen om en klageadgang for alle. Jeg tror og håber, at det ikke er tilfældet, men det

ville være rart at få det på det rene, ikke mindst af hensyn til at vi skal fastholde et løfte til vælgerne om, at vi efter et regeringsskifte vil ændre loven, så alle grupper får klageadgang.

Som jeg har forstået den besynderlige aftale, der er indgået mellem regeringspartierne, Socialdemokratiet og De Radikale, forhindrer den dog ikke, at vi senere kan fremsætte et selvstændigt forslag om forbedring af loven, og vi vil fra Enhedslistens side selvfølgelig godt sikre os, at også Socialdemokraterne og De Radikale støtter det, uanset hvordan de føler sig tvunget til at stemme i dag til vores ændringsforslag.

Ole Vagn Christensen (S):

Fru Line Barfod har fuldstændig ret i, at det er sådan, at når man implementerer direktiver, ønsker vi ikke, at de går ud over de forhold, som normalt er på arbejdsmarkedet. Derfor er det heller ikke sådan, at vi vil overimplementere, for hvor havner vi så hende? Vi har vurderet, at det vil medføre en situation, som kun kan være ødelæggende for aftaleforholdene.

Jeg må sige til fru Line Barfod, at kommer der et selvstændigt forslag, er det en helt anden situation, og det har vi heller ikke lagt skjul på – heller ikke under de drøftelser, vi har haft i udvalget. Derfor vil jeg meget gerne slå fast, at vi vil ikke under nogen omstændigheder overimplementere direktiver, for vi vil ikke have flyttet ting, som hører hjemme i aftalekomplekset, over i lovgivningen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg bliver noget forvirret, når jeg hører hr. Ole Vagn Christensens sidste bemærkning. Betyder det, at Socialdemokraterne ikke vil stemme for et selvstændigt forslag fra Enhedslisten om, at der skal være klageadgang, sådan som Socialdemokraterne ellers i foråret argumenterede for, at man mente der skulle være? Så synes jeg, det er en utrolig vidtgående aftale, man har indgået med regeringen.

Kl. 17.25

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Nu er timerne jo rendt, og derfor er hørelsen måske ikke helt, som den ville have været, hvis man havde været opmærksom, eller også er det mig, der ikke har forklaret mig klart og tydeligt nok. Jeg har sagt, at kommer der et selvstændigt lovforslag på området, er vi indstillet på at se

positivt på det, men vi vil under ingen omstændigheder have det blandet ind i et forslag, som går ud på at implementere et direktiv.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jeg synes, at det, hr. Ole Vagn Christensen siger, er lidt interessant.

Når jeg læser den aftale, Socialdemokratiet og De Radikale har indgået med regeringen om L 40, bliver jeg egentlig lidt nysgerrig efter at vide, om det kun er på arbejdsmarkedsområdet, Socialdemokratiet har indgået en aftale med regeringen, eller det også gælder på andre områder, hvor der implementeres direktiver, at de ikke må overimplementeres. Det er interessant for os at vide, om der også er indgået aftaler på andre områder, eller om det helt specifikt kun er på arbejdsmarkedsområdet, fordi det er så specielt, at man indgår en direkte aftale, hvor der ikke må tilføjes noget. Og hvad har Socialdemokratiet i givet fald fået af regeringen for at skrive under på en sådan aftale?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det danske samfund hviler efter vores opfattelse på to søjler. Den ene er aftaleprincipperne, den anden er lovgivningsprincipperne, og de to søjler hviler hele samfundet på. Derfor drejer det sig om ikke at lade tingene glide over i hinanden, og det må heller ikke ske gennem et EU-direktiv. Men hvad man rent lovgivningsmæssigt selv kan tage stilling til uden at undergrave aftaleforholdene er en helt anden sag.

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted som ordfører.

Bent Bøgsted (DF):

Ved førstebehandlingen blev Dansk Folkeparti spurgt, om vi ville være med til at støtte en klageadgang for ældre og handicappede. Som sådan har Dansk Folkeparti ikke noget imod, at der skal være mulighed for at klage, hvis man bliver mishandlet på en eller anden måde på grund af sin alder eller sit handicap, men det, som ændringsforslaget fra Enhedslisten går ud på, er, at klageadgangen skal forankres i Institut for Menneskerettigheder, og da lovforslaget vedrører arbejdsmarkedet, har vi lidt svært ved at se, hvordan det skal hænge sammen. Det er ikke vores indstilling, at Institut for Menneskerettigheder skal behandle klager, der vedrører

arbejdsmarkedet. Det må være til andre instanser, der skal være klageadgang, og derfor kan vi ikke støtte ændringsforslaget.

Med hensyn til L 40 er der, som det lige har været fremme, indgået en aftale. Regeringen har sammen med Socialdemokratiet og De Radikale aftalt, at direktivet ikke skal overimplementeres, men i samme forbindelse er det aftalt, at Institut for Menneskerettigheder skal udtale sig i forbindelse med klager fra de berørte mennesker, der bliver ramt af forskelsbehandling. For os at se er det lidt uforståeligt, at det skal foregå på den måde.

Men det korte af det lange er, at vi ikke kan støtte ændringsforslaget, der forankrer klageadgangen i Institut for Menneskerettigheder, da vi ikke mener, at det er dem, der skal afgøre klager på arbejdsmarkedet. Det kunne f.eks. være Arbejdsmarkedsnævnet, der gjorde det. Samtidig har vi læst, at Dansk Handicap ikke ønsker nye klageorganer på arbejdsmarkedsområdet, men ønsker at bruge nogle af de eksisterende, og det har vi tænkt os at tage højde for.

Kl. 17.30

Vi kan ikke støtte ændringsforslaget, men vi siger ja til forslaget ved tredje behandling, da vi synes, at det er en rigtig god idé, at ældre og handicappede ikke bliver forskelsbehandlet på arbejdsmarkedet. At det så tilfældigvis kommer under et lovforslag, som vi ikke er tilhængere af, er beklageligt, men sådan er det med EU-direktiver. Det, vi behandler her, ved man aldrig, hvor havner henne.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nogle gange skal man jo finde ud af, hvad det er for nogle begrundelser, der bruges for ikke at stemme for, og jeg skal bare være sikker på, at jeg har forstået det korrekt.

Dansk Folkeparti mener, at der skal være en mulighed for at klage, ikke kun på grund af forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse, men også på grund af f.eks. alder eller handicap. Dansk Folkeparti ønsker bare ikke, at det skal være en klageadgang, der ligger under Institut for Menneskerettigheder.

Hvad så med den klageadgang, man har, hvis man bliver forskelsbehandlet på grund af sit køn? Den ligger jo i Ligestillingsnævnet. Mener Dansk Folkeparti så heller ikke, at den burde ligge der, eller hvordan skal det forstås? Er Dansk Folkeparti imod en klageadgang, fordi det har med menneskerettigheder at gøre, eller hvad er

begrundelsen? Er det, fordi Dansk Folkeparti ikke mener, at vi skal have menneskerettigheder på arbejdsmarkedet?

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Når man ser på de muligheder, der er for klageadgang, så er jeg overbevist om, at der er andre steder end Institut for Menneskerettigheder, hvor en ældre kan klage, hvis vedkommende bliver afskediget på grund af alder. Der er Arbejdsmarkedsnævnet, der er fagforeningerne, som kan føre en sag for den, der bliver afskediget på grund af alder.

Der er mange muligheder, som vi mener først må udnyttes, inden man fletter det ind i et institut, der som sådan ikke har beskæftiget sig særlig meget med arbejdsmarkedet, hvad der foregår i overenskomsterne og den slags. Det er ikke det, Institut for Menneskerettigheder skal arbejde med efter vores overbevisning. Derfor har vi svært ved at se, at det kan passes ind under instituttet.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Betyder det, at Dansk Folkeparti vil støtte, at der oprettes et nyt klageorgan, som skal tage sig af forskelsbehandling på arbejdsmarkedet i det hele taget, og at man også vil være villig til at sætte penge af til, at der kan komme et sådant klageorgan? Er det sådan, jeg skal forstå meldingen fra Dansk Folkeparti?

Man er sådan set enig i, at der skal være klageadgang, men man vil bare ikke have, at det hedder noget med menneskerettigheder, og derfor vil man gerne støtte, at der oprettes et nyt klageorgan. Eller hvordan er udmeldingen på det punkt fra Dansk Folkeparti?

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jamen altså, jeg er ikke sikker på, at fru Line Barfod har hørt ordentligt efter. Det, jeg sagde, var, at der efter vores overbevisning er mulighed for at klage til de eksisterende råd og arbejdsmarkedsnævne, og at fagforeningen kan føre en sag for en, hvis man bliver uberettiget afskediget. Det er det, man betaler sit fagforeningskontingent til i den forbindelse.

Der er flere muligheder for at undersøge, hvordan klagemulighederne er på arbejdsmarkedet, og derfor mener jeg også, at vi skal holde arbejdsmarkedet og ældrepolitikken for sig selv

frem for at flette det ind i Institut for Menneskerettigheder.

Formanden:

Tak til hr. Bent Bøgsted. Så går vi videre i ordførerrækken.

Ole Sohn (SF):

Jeg vil bare meddele, at vi synes, det er lidt ulogisk, at man ikke har en klageadgang for folk, der er kommet op i årene, når vi har det for så mange andre. Vi har lidt svært ved at se, at det skulle være i strid med direktivet, og jeg kan slet ikke forstå, at Socialdemokraterne og De Radikale har lavet en aftale med regeringen om ikke at indføre noget så fornuftigt som et klagenævn for folk, der bliver diskrimineret på grund af alder.

Det kan jeg forstå at man har gjort, for det er åbenbart vigtigere at lave aftaler, så regeringen undgår problemer med afstemningerne i salen. Derfor vil jeg gerne spørge, om Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre ville kunne finde på at stemme for et nyt forslag. Når man nu ikke kan stemme for det i forbindelse med implementeringen af direktivet, må vi jo fremsætte det som et selvstændigt forslag.

Kl. 17.35

Jeg vil også gerne spørge Dansk Folkeparti, om man virkelig gerne vil være i den situation, at man ikke vil stemme for, at der bliver et klagenævn for folk, der bliver diskrimineret på grund af alder.

Det samme spørgsmål kunne jeg sådan set også stille til ministeren: Hvori ligger den dybere mening i, at lige nøjagtig den gruppe ikke skal have den samme klageadgangsmulighed som andre, der bliver udsat for diskrimination på grund af køn eller seksuel overbevisning? Diskrimination på grund af alder kan man altså ikke ifølge regeringen få mulighed for at klage over. Hvad er egentlig grunden til det?

Der er noget andet, som jeg er blevet opmærksom på. Der er nemlig et aldersdiskriminerende element i arbejdsmarkedsreformen, hvor man forbyder folk, der er over 60 år, at være i dagpengesystemet. Hvis de ikke kan forføje sig over på enten førtidspension eller finde et arbejde, skal de tvinges på efterløn for ikke at blive sat ned i ydelse. Det er jo en åbenlys aldersdiskriminerende foranstaltning.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om en konsekvens af dette lovforslag, som vi er i gang med at vedtage, og som SF også støtter ved den

endelige afstemning, vil være, at regeringen og i øvrigt også forligspartierne ændrer den diskriminerende ordning, der er for arbejdsløse over 60 år.

Formanden:

Så er det fru Ida Jørgensen som ordfører. Nej, der er en kort bemærkning fra hr. Ole Vagn Christensen.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Nu er hr. Ole Sohn jo en klog mand. Men jeg forstod ikke rigtig, hvorfor han gentog fru Line Barfods spørgsmål, for jeg har jo sådan set svaret på det.

Jeg har også svaret på, hvad der er det principielle omkring direktiver og deres implementering. Det mener jeg er et argument, som man kan respektere eller lade være med at respektere. Men vi har ikke afvist, at et spørgsmål, der drejer sig om at indføre en klageadgang, er et spørgsmål, som man efterfølgende kan finde en politisk løsning på. Jeg håber, det er klart nok.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg takker Socialdemokratiet for at have bekendtgjort over for Folketinget, at man ikke kan støtte ændringsforslaget, men hvis vi fremsætter det som et selvstændigt forslag, vil man gerne støtte det.

Det kan måske være lidt vanskeligt for vælgerne at forstå den bureaukratiske ordning, men det er dog trods alt en melding, og derfor er jeg ret sikker på, at Folketinget i nær fremtid vil blive præsenteret for et selvstændigt forslag, så Socialdemokratiet kan få lejlighed til at stemme for det.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg har sagt, hvad der er det principielle omkring et direktiv, hvad vi lægger i et direktiv, og hvad vi kan se at der kan være af muligheder, for at der kan blive spillet om overimplementering og underimplementering, eller hvad pøkker man nu vil kalde det.

Når vi nu holder os til, at det er direktivet, vi behandler her i Folketinget, er det det, det drejer sig om, og så kan man altså ikke putte ændringsforslag ind i det, for vores principielle holdning er den, at vi ikke går videre.

Formanden:

Så går vi videre i ordførerrækken. Den sidste ordfører, der er indtegnet, er fru Ida Jørgensen.

Ida Jørgensen (RV):

Det kan da godt lyde underligt, at vi på grund af en aftale om, at vi minimumsimplémenterer, ikke kan tage et ændringsforslag ind. Men minimumsimplémentering er jo ikke bare et spørgsmål om at redde regeringens EU-flertal. Minimumsimplémentering er jo noget, vi har lovet hinanden, fordi vi i Danmark har det her særlige aftalesystem på arbejdsmarkedet, hvor der er mange mennesker involveret i at lave aftaler.

Hvis vi, lige så snart der kommer et direktiv, begynder at gå ind og sige, at nu er ballet åbent, nu går vi i gang med at lovgive på hele området, vil vi jo få en hel masse mennesker ude i organisationerne til at blive nervøse for, at vi går ind og regulerer noget, som kunne tænkes at være noget, som arbejdsmarkedets parter tager sig af. Derfor har vi lovet som princip, at vi minimumsimplémenterer for at skabe ro for alle de mennesker, som er involveret i det her.

Kl. 17.40

Derfor har vi også valgt ikke at støtte Enhedslistens forslag, hvor sympatisk vi end synes det er. Hvis det kommer som et selvstændigt forslag, vil vi selvfølgelig tage stilling til det.

Vi synes faktisk, at hele området for klager er stort og kompliceret. Som vi allerede har fået redegjort for under denne her debat, så skal klagen, hvis man bliver kønsdiskrimineret, gå til Ligestillingsnævnet, og hvis man bliver racediskrimineret, skal klagen gå til Institut for Menneskerettigheder. Allerede dér kan man jo se en forskel.

Vi kunne godt tænke os, at vi havde et ensartet klagesystem, og vi overvejer, om vi skal bede om en redegørelse over klagemuligheder i Danmark, som vi så kunne bruge som grundlag for at lave noget lovgivning på området. Det er et emne, der interesserer os, og vi er meget villige til at diskutere, hvad der måtte komme.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan godt forstå, at man har brug for at komme med lange forklaringer for at snakke sig ud af det her problem.

Jeg vil gerne have en meget klar melding fra De Radikale om, hvorvidt De Radikale støtter, at der skal være en klageadgang, hvis man bliver diskrimineret på grund af alder eller handicap,

ligesom der er en klageadgang, hvis man bliver diskrimineret på grund af køn, og ligesom der nu også kommer en klageadgang, hvis man bliver diskrimineret på grund af etnisk oprindelse. Støtter De Radikale, at der skal være en klageadgang på grund af alder og handicap, eller støtter De Radikale ikke, at der skal være en klageadgang?

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Vi støtter, at der skal være en klageadgang, men det er jo ikke ligegyldigt, hvilken klageadgang man får. Hvis det skal være en klageadgang a la den, som man har til Institut for Menneskerettigheder, så betyder det jo, at de tager stilling til klagen og kommer med en udtalelse, og så står den, der er blevet diskrimineret, alene med problemet igen. Er man blevet diskrimineret på grund af køn, kan man klage til Ligestillingsnævnet, som så kan komme med en udtalelse. Hvis den udtalelse så ikke bliver fulgt, så påtager nævnet sig at føre sagen ved en domstol.

Det vil sige, at det, at man får et navn til at tage stilling, kan have forskellige konsekvenser. Det vil vi godt have klarlagt, inden vi begynder at sige, hvordan vi vil have det her klageorgan. Jeg håber, at fru Line Barfod kan have tålmodighed til, at vi får klarlagt, hvad der i det hele taget er af klageinstanser på området, og hvordan vi gerne vil have det.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er jo ikke så meget et spørgsmål, om jeg kan have tålmodighed. Det er mere et spørgsmål, om de mennesker, der bliver udsat for forskelsbehandling på arbejdsmarkedet på grund af alder og handicap, og som sådan set allerede i foråret kunne have fået klageadgangen, hvis man dengang havde været villig til at støtte forslaget om at få en klageadgang, skal have tålmodighed. Og det undrer mig lidt, at man ikke fra radikal side har haft tid til siden foråret til at finde ud af, hvad det egentlig er, man ønsker.

Jeg vil så godt spørge De Radikale om at udvide den klageadgang, der er for folk, der bliver forskelsbehandlet på grund af race eller etnisk oprindelse, til også at omfatte folk, der bliver forskelsbehandlet på grund af alder og handicap. Samtidig kunne vi, hvis der kan opnås flertal for det, se på, om vi kunne forbedre den klageadgang, der er, men i hvert fald som minimum sikre, at man har en klageadgang, og så

må vi senere se på, om vi kan få den udvidet, så den bliver lige så god som den, man har, hvis man bliver forskelsbehandlet på grund af køn, så man også kan gå til domstolene osv.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Vi har større ambitioner. Vi vil ikke nøjes med, at man kan klage over at blive diskrimineret på grund af ting, der foregår på arbejdsmarkedet. Vi kunne sådan set godt tænke os, at man kunne klage over det, hvis man blev diskrimineret af andre årsager.

Med hensyn til om vi skal gøre det nu, eller om vi skal vente, er det min overbevisning, at hvis vi først går ind og laver et system, hvor man kan klage til Institut for Menneskerettigheder, og sætter en informationskampagne i gang, og vi alle sammen begynder at værne os til, at nu er det dem, man kan klage til, og hvis vi så et halvt eller et helt år efter laver en lovgivning, så man skal klage til et andet sted, vil det skabe nogen forvirring i systemet.

Jeg synes, at vi skulle samle os om, at vi er enige om intentionerne. Vi trænger til at få et klageorgan på det her område. Vi vil gå ind i arbejdet og er meget positive.

Kl. 17.45

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Nu fik jeg ikke et klart svar fra hr. Ole Vagn Christensen, derfor har jeg et spørgsmål til fru Ida Jørgensen.

I forbindelse med behandlingen af L 40 blev der skrevet i betænkningen, at Venstres, Socialdemokratiets, Det Konservative Folkepartis og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget finder, at gennemførelse af EU-direktivet på arbejdsmarkedsområdet i form af lovgivning som overvejende hovedregel bør ske i form af såkaldt minimumsimplementering, det vil sige, at gennemførelsesloven ikke indeholder mere vidtgående regler, end direktivet kræver. Loven bør heller ikke udnytte enhver undtagelsesmulighed i direktivet. Det er den aftale, som er indgået med regeringen.

Jeg vil blot spørge fru Ida Jørgensen: Er det De Radikales opfattelse, at det kun er denne her enkelte lov, eller er det generelt på arbejdsmarkedsområdet fremover, og føler De Radikale sig også forpligtet af den aftale på andre områder end bare på arbejdsmarkedsområdet?

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Det er jo primært på arbejdsmarkedsområdet, at vi føler os forpligtet af den, og som jeg har sagt tidligere, så er det, fordi vi vil skabe ro omkring de her implementeringer, fordi der er så mange mennesker, der arbejder med området, som er interesseret i det, og som indgår aftaler på området. Arbejdsgivere og lønmodtagere indgår jo en hel masse aftaler på de her områder, og de må gerne vide på forhånd, hvor langt vi går herinde. Derfor er vi gået med til denne her aftale om minimumsimplementering, men man er selvfølgelig kun bundet af aftaler, så længe man synes, de er fornuftige. Vi synes, at det er fornuftigt, og vi ser ikke nogen grund til at ændre det lige nu.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Den melding, at der ikke er grund til at ændre det lige nu, kan tolkes lidt forskelligt. Jeg tror, at regeringen føler sig forpligtet af det her lang tid fremover, så det er spændende at se, hvordan De Radikale ønsker at gøre det.

Men noget andet er jo så, at der i forbindelse med L 40, som der her er indgået aftaler om, og som Dansk Folkeparti så stemte imod dengang, også er indgået den aftale, at for at få det lovforslag vedtaget, er Institut for Menneskerettigheder, der i dag har ret til at bistå ofre for etnisk forskelsbehandling, i og for sig tilstrækkeligt til at opfylde direktivet. Der vil det samlede regelsæt alt i alt blive enklere og mere forståeligt, hvis instituttet også i arbejdsmarkedsspørgsmål får den samme kompetence som den, de i dag har i andre sager om etnisk forskelsbehandling.

Det er det, De Radikale har sagt ja til dengang. Men så kan jeg jo godt undre mig over, at lige nøjagtig ældre og handicappede ikke skal have nogen muligheder her. Dansk Folkeparti sagde nej til lovforslaget dengang, derfor er vi ikke bundet op på noget, men det er De Radikale.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Det bliver en gentagelse af de tidligere svar, jeg har givet: Vi går ind for minimumsimplementering, for at arbejdsmarkedets parter kan have tillid til, at de sådan nogenlunde kan forudse, hvad vi laver herinde, sådan at de har ro omkring det at skabe deres aftaler decentralt.

Med hensyn til det at skulle lave et klageorgan, så er vi interesseret i at få hele området

kortlagt, at få en redegørelse for, hvor man kan klage og over hvad. På baggrund af det vil vi meget gerne tage stilling til, hvordan man indretter det her på en god måde, sådan at mennesker, der bliver diskrimineret på grund af alder og handicap, også får mulighed for at klage.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 9 stemte for, 88 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 17.50

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 106: Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Forlængelse af mulighed for 1-årige tilbud om vejledning og opkvalificering i første ledighedsperiode).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 17/11 2004. Første behandling 23/11 2004. Betænkning 8/12 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 107: Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Boligtilskud til forrevalider og mindstesats for ledighedsydelse).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 17/11 2004. Første behandling 23/11 2004. Betænkning 8/12 2004).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.